

מיקוד בלמידה

ההשלכות הפדגוגיות של משבר קורונה על למידה עצמית

יום שני, 30 בנובמבר 2020, 19:50-20:50

משבר קורונה יצר לחינוך מציאות שיש בה אתגרים והזדמנויות. מצד אחד, החינוך הציבורי מתכווץ והפערים בין התלמידים מתרחבים. מצד שני, חלים שינויים בדרכי ההוראה והלמידה, הגבולות המסורתיים בין בית-המשפחה לבית הספר, בין החינוך הפורמאלי והא-פורמאלי, ובין שעות הלימודים לשעות הפנאי, הולכים ומטשטשים. כל אלו מזמנים מעבר מהוראה מסורתית מתווכת-מורה ללמידה עצמית המווסתת על ידי התלמיד.

אולם במציאות זו, המתאפיינת בחוסר ודאות ובהעדר מסגרת חיצונית מארגנת, קשה לשמור על ריכוז מתמשך בלמידה, לא כל שכן בלמידה עצמית. התחרות על הזמן ועל תשומת הלב של התלמידים עומדת במבחן מתמיד כאשר הם נמצאים בבית. כדי להצליח ללמוד, תלמידים זקוקים לאחריות ומחויבות אישית, למשמעת עצמית, למוטיבציה פנימית, ליכולת התארגנות ולחוסן נפשי. אלו הן אותן תכונות ומיומנויות המועלות על נס במחקר פיז"ה, ואשר יהיו נחוצות להם בהמשך החיים ובעולם העבודה.

לכן, כדי שיותר תלמידות ותלמידים יוכלו כעת להתמיד ולהעמיק בלמידתם, הם יהיו זקוקים לפלטפורמות, לתכנים, לעזרים ולפדגוגיה מסוג שונה – כאלו שיעוררו אצלם עניין וסקרנות ושיאפשרו להם להתמודד עם בעיות מורכבות בכוחות עצמם וביחד עם חבריהם.

שאלות לדיון

1. האם תלמידים בגיל חטיבת הביניים, בדגש לתלמידי המצוינות במתמטיקה ומדעים, בשלים ללמידה עצמית לאורך זמן? האם יש הבדלים בין קהילות וקבוצות שונות בחברה הישראלית?
2. מהם המאפיינים של למידה עצמית מוצלחת? מהם התנאים ההכרחיים? האם תיווך פדגוגי ולמידת עמיתים הם מרכיבים חיוניים?
3. אילו פלטפורמות, תכנים ופדגוגיות נחוצים כדי לתמוך ולקדם למידה עצמית של תלמידים, מה מבדיל אותם ומה מחבר אותם אל הלמידה שמתקיימת עם מורי בית הספר?

בהשתתפות

1. כפיר דמרי, מייסד-שותף, SpaceIL
2. דפנה ליפשיץ, מנכ"לית, עמותת תפוח
3. סיגל עצמון, מנהלת קריית החינוך הוירטואלית, המרכז לטכנולוגיה חינוכית
4. יעל קלי, חוקרת, למידה בסביבות טכנולוגיות, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה
5. ענת שושני, מנהלת אקדמית במרכז מיטיב לחקר ויישום הפסיכולוגיה החיובית, המרכז הבינתחומי הרצליה

חומרי רקע לדיון

לקראת הדיון מומלץ לקרוא את '[תמונת מצב 2021](#)' המעודכנת של הקרן ו'[חומרי רקע](#)' שהוכנו במיוחד לקראת מפגש זה.